

ENERGOFÓRUM® 2013 – PLYN: PRIESTOR NA ENERGETICKÚ DISKUSIU

O tom, že diskusia na tému budúcnosť slovenského energetického trhu v oblasti plynu je veľmi aktuálna, svedčí množstvo súčasných, neraz i protichodných informácií, a tiež nové pravidlá trhu, ktoré upravuje vyhláška ÚRSO č. 24/2013 Z. z.

Pravidlá o fungovaní vnútorného trhu s elektrinou a s plynom s účinnosťou od 1. 2. 2013. Spoločnosť sféra, a. s., v spolupráci so Slovenským plynárenským a naftovým zväzom organizujú konferenciu ENERGOFÓRUM® 2013 – plyn, kde budú v centre pozornosti páve najnovšie udalosti, legislatívne úpravy a názory renomovaných odborníkov z tejto oblasti.

Na podrobnejšie informácie o obsahu konferencie ENERGOFÓRUM® 2013 – plyn sme sa spýtali riaditeľa úseku obchodu spoločnosti sféra, a. s., RNDr. Oskára Halza.

■ Konferenciu ste pripravovali v spolupráci so Slovenským plynárenským a naftovým zväzom.

Príprave konferencie sme venovali veľa času najmä s výkonným riaditeľom SPNZ Ing. Jánom Klepáčom, MGBM, ktorý má o plyne a plynárenstve naozaj veľmi veľký prehľad. Už na začiatku ma upozornil, že ide o veľmi zložité obdobie plynárenstva na Slovensku, i v celej v Európe. Uviedol, že nad európskym plynárenstvom sa sťahujú ťažké mraky. V ostatných rokoch zaznamenávame v Európe výrazný pokles spotreby plynu. Medziročne je to až 10 percent v rokoch 2010 až 2011 a ďalšie tri percentá v rokoch 2011 až 2012. Je za tým viacero dôvodov, z ktorých spomeniem napríklad paradox, keď európski prevádzkovatelia tepelných elektrární napriek deklarovanému environmentálnemu postoju presadzujú výrobu elektrickej energie z uhlia namiesto z plynu. A tak sa nenaplnia pôvodný scenár, podľa ktorého v energetickom mixe v najbližších desaťročiach v Európe mali mať prioritu paroplynové zdroje výroby elektriny. Veľa sa hovorí aj o nových trendoch mimo Európy, ako je výroba bridlicového plynu v USA, a aký to má ďalekosiahly vplyv na vývoj cien plynu. O týchto a ďalších témach sa bude hovoriť aj na pripravovanej konferencii ENERGOFÓRUM® 2013 – plyn, ktorá sa uskutoční pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR 27. – 28. mája v hoteli Družba v Jasnej.

■ Nebolo to dávno, čo európske krajiny, a medzi nimi i Slovensko, zasiahla takzvaná plynová kríza a všetky krajiny sa začali mobilizovať na vytváranie prepojení plynových trás a sietí v záujme diverzifikácie zdrojov zemného plynu. Bude sa hovoriť aj o budúcnosti trás zemného plynu na Slovensku?

Nepochybné. Účasť prisľúbili viacerí odborníci, ktorí podrobne sledujú vývoj v tejto oblasti. Veď na Slovenku máme veľmi veľkú prepravnú kapacitu zemného plynu a podľa odborníkov ide o jednu z najväčších v Európe. Je to prepravná sieť Eustream, ktorá však v nasledujúcom období bude

Riaditeľ úseku obchodu spoločnosti sféra, a. s., RNDr. Oskár Halz

zrejme pod silným konkurenčným tlakom. Vieme, že veľa závisí od rusko-ukrajinských vzťahov, na ktoré sme už nie raz doplatili. Zo správ vieme, že Rusi sa rozhodli budovať plynovody na severe Európy i na juhu a obísť Ukrajinu. Nordstream už dopravuje plyn z Ruska až na sever Nemecka a je spúšťaná už druhá rúra plynovodu. Taktiež funguje doprava plynu cez plynovod Jamal a je zrejme, že to má značný vplyv na pokles dopravy plynu cez Slovensko.

■ Niektorí odborníci v oblasti výroby, prepravy a skladovania zemného plynu sú pomerne pesimistickí k strategickým investičným plánom. Len strohé informácie prenikajú od najväčšieho prepravcu Eustream ...

Podľa našich informácií Eustream podporuje všetky možnosti a projekty, ktoré môžu priniesť zvýšenie štandardov bezpečnosti dodávok plynu pre SR a iné štáty a zároveň využitie kapacít slovenskej prepravnej siete. Ako nás informovali, napríklad prepojenie Bieloruska, Poľska a Slovenska, je reálny a už v minulosti analyzovaný koncept. K projektu sa vracajú po cca 10 rokoch, keď sa spolu s partnerskými plynárenskými spoločnos-

tami zaoberali prepojením Jamalského plynovodu a tradičnej prepravnej trasy z východu na západ v bode Veľké Kapušany. Rokovania s partnerskými spoločnosťami momentálne pokračujú, avšak v tejto fáze podľa ich vyjadrenia nie je možné konkretizovať podrobnosti, nakoľko žiadne záväzné dohody zatiaľ neboli uzavreté.

■ V oblasti energetiky udávajú tón predovšetkým legislatívne rozhodnutia na úrovni Európskej únie a takzvané energetické balíčky sú postupne transformované do legislatív jednotlivých štátov. Ako je to v oblasti plynu?

Európska únia má snahu vytvoriť jednotný energetický trh s elektrinou a plynom. Zatiaľ čo v oblasti elektriny sa tieto snahy postupne, na úrovni regiónov, darí veľmi pomaly naplňať, v oblasti plynu ide o oveľa tvrďší oriešok. Podľa odborníkov jednotlivé štáty Eu-

rópskej únie sa zameriavajú predovšetkým na svoj národný trh a veľkým problémom je neexistencia vzájomného prepojenia jednotlivých krajín. Pokiaľ ide o slovenskú legislatívu, nedávno bola schválená vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z. Pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom s účinnosťou od 1. 2. 2013. Naša spoločnosť usporiadala v marci a v apríli pre energetických odborníkov dva odborné semináre k výkladu a praktickým príkladom dosahu tejto vyhlášky. Semináre sa stretli s obrovským záujmom. Podľa vyjadrenia Mgr. Rastislava Hanuláka z Capitol Legal Group, s. r. o., ktorý podal analytický výklad vyhlášky, pokiaľ ide o dodávku plynu, pravidlá trhu riešia napríklad otázku preddávok – určujú strop mesačného preddávku na sumu 1/11 spotreby za predošlé zúčtovacie obdobie a inú výšku je potrebné s odberateľmi dohodnúť. Zmeny v energetickej legislatíve sú tiež jedna z podstatných tém pripravovanej konferencie ENERGOFÓRUM® 2013 – plyn. ■